

Список використаних джерел

1. Баб'як Г.П. Демографічні чинники та їх вплив на відтворення трудового потенціалу України / Г.П.Баб'як // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/5262/1/362-367.pdf>.
2. Позняк О. Зовнішня міграція громадян України за роки незалежності / О.Позняк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kennankyiv.org/wp-content/uploads/2016/12/Pozniak.pdf>.
3. Населення України. Трудова еміграція в Україні. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.idss.org.ua/monografii/poznyak_2010.pdf.
4. Бахчеванова Н.В. Міжнародна міграція робочої сили в умовах глобалізації / Н.В.Бахчеванова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/29084/26166>.

ЕКОНОМІКА ЩАСТЯ

*В.Г. Ніколаєва, студентка
Н.О. Черепанова, старший викладач
Одеський національний політехнічний університет*

Мета даного дослідження – показати і проаналізувати основні економічні аспекти «щастя», виявити можливості та межі використання психологічних досліджень в економіці «щастя», запропонувати оптимальну концепцію «щастя» в економіці.

Спочатку розберемося і дамо визначення до основних понять, які належить розібрати надалі. Щастя – це стан людини, яке відповідає найбільшій внутрішній задоволеності умовами свого буття, повноті і свідомості життя, здійсненню свого людського призначення.

Економіка щастя – новий напрямок в економічній теорії, що виникла в останні десятиліття в зв'язку з загостреною критикою ВВП і суміжних з ним показників. Задоволеність – позитивна оцінка різних аспектів життя, що мають особливе значення для індивіда. Вища ступінь прояву задоволеності життям – щастя.

Найцікавіше – це те, наскільки погано люди вміють прогнозувати, що вплине на їх щастя. Психологи називають це афективним прогнозуванням (affective forecasting). Мабуть, це особливо вірно, коли справа стосується грошей: менший час в дорозі з роботи може зробити вас настільки ж щасливим, як підвищення окладу на 40 відсотків, оплачувана відпустка принесе більше радості, ніж готівка, а між вільним часом і більш високою зарплатою ви виберете, швидше за все, перше. І все ж люди часто думають, що саме багатство є рецептом щастя.

На нашу думку, відповідь на це питання не є однозначним. Для однієї і тої ж людини (для жителів одної й самої країни) «щастя» буде змінюватися в залежності від різних факторів.

Відзначимо так само емоційні докази. Гроші дозволяють купити:

- ліжко, але не сон,
- книги, але не розум,
- їжу, але не апетит,
- коштовності, але не красу,
- медичні послуги, але не здоров'я.

У даний час можна визначити «щастя» для окремої людини як наявність одночасно здоров'я, грошей і часу, щоб їх витратити.

Проте гроші – це не найкращий індикатор людських переваг. Наприклад, люди часто вибирають цікаву роботу, навіть з низьким окладом, і відчувають себе абсолютно задоволеними нею. Сучасна економічна теорія щастя значно розширила розуміння корисності.

Розглянемо цікаве явище як парадокс Істерліна. Причина «парадоксу Істерліна» проста. Гроші, як і будь-які речі на світі, підкоряються закону спадної граничної корисності. В якийсь момент, настає рівновага між корисністю від доходу і витратами, пов'язаними з його отриманням. Після цього, додаткові гроші вже не приносять того щастя, що раніше.

Крім того, рівень задоволеністю життям, є величиною суб'єктивною і, залежить скоріше не від абсолютного доходу, а від відношення особистого доходу до доходу сусідів. Тому, після досягнення певного середнього рівня життя, подальше збільшення «щастя» залежить вже від інших факторів. Згідно Істерліна багата людина щасливіше бідного, але якщо збільшити дохід усім одночасно, то щастя у людей не додасться.

Що ми маємо на даний момент:

Авторське визначення: «Щастя – стійкий стан найкращого, на думку індивідуума, задоволення своїх потреб». Поява концепції «щастя» в економіці в

останні 5-6 років пов'язано з пошуком інтегрального показника, що характеризує досягнутий рівень життя на рівні нації, регіону, окремої людини. Рівень щастя – це інтегральний показник, на який неоднозначно впливають економічне зростання і заходи економічної політики.

Підсумуємо: щастя – локальний феномен, і політичним лідерам слід мати це на увазі, розробляючи свої плани дій. В цілому рівень щастя, згідно з дослідженнями, залежить від усіх аспектів життя, з якими стикається людина: задоволеність базових потреб (їжа та житло), наявність роботи і її якість, захищеність людей системою закону і правопорядку, розвиток інститутів і інфраструктури (від чесності виборів до доступності та якості доріг, освіти, навколишнього середовища, медицини). Важливе, звичайно, і економічне зростання. Але лише як один фактор з десяти, і не більше того.

Список використаної літератури

1. Роман Калугін. Чи можна за гроші купити щастя 2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lpgenerator.ru/blog/2016/02/01/gedonisticheskaya-adaptaciya-pochemu-dengi-ne-delayut-vas-schastlivee/>
2. Парадокс Істерліна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://popecon.ru/240-paradoks-isterlina.html>.